BL.

CONSEIL D'ETAT - RAAD VAN STATE
LEGISLATION - WETGEVING
19 -02- 1986
Transmis à M. Coordination
Overgemaakt aan de H.

L.17.100/1.

KONINKRIJK BELGIE.

ROYAUME DE BELGIQUE.

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE.

AVIS DU CONSEIL D'ETAT.

De RAAD VAN STATE, afdeling wetgeving, eerste kamer, de 27e januari 1986 door de Voorzitter van de Kamer van Volksvertegenwoordigers verzocht hem van advies te dienen over een voorstel van wet "tot wijziging van de wet van 29 maart 1962 houdende organisatie van de ruimtelijke ordening en de stedebouw", heeft de 13e februari 1986 het volgend advies gegeven :

Le CONSEIL D'ETAT, section de législation, première chambre, saisi par le Président de la Chambre des Représentants, le 27 janvier 1986, d'une demande d'avis sur une proposition de loi "modifiant la loi du 29 mars 1962 organique de l'aménagement du territoire et de l'urbanisme", a donné le 13 février 1986 l'avis suivant :

Het voorstel strekt ertoe in de artikelen 65 en 67 van de wet van 29 maart 1962 houdende organisatie van de ruimtelijke ordening en van de stedebouw een bepaling in te voegen naar luid waarvan "het vonnis van de rechtbank, waarbij bevolen wordt de plaats in de vorige staat te herstellen, (...) blijvend (kan) worden uitgevoerd in deze zin dat geen nieuw vonnis is vereist wanneer terug een illegaal werk wordt tot stand gebracht".

Volgens de toelichting vindt de voorgestelde wetswijziging haar feitelijke verantwoording in de omstandigheid die als volgt wordt omschreven :

> "Het komt regelmatig voor dat, nadat ofwel de strafrechter ofwel de burgerlijke rechter de afbraak van een illegaal opgetrokken gebouw heeft bevolen en zulks van ambtswege is gebeurd, men onmiddellijk overgaat tot de oprichting van een nieuw gebouw zonder hiertoe de nodige machtiging te hebben. Zulks gebeurt voornamelijk in de sector der illegale week-endhuisjes, die dikwijls uit geprefabriceerde onderdelen bestaan en in een minimum van tijd kunnen worden opgericht.
>
> Doordat de oprichting van het nieuwe gebouw in een zeer korte tijd plaats heeft, kan de door artikel 68, lid 1, van voormelde wet van 29 maart 1962 voorziene mogelijkheid om de werken door de bevoegde ambtenaar of beambten te laten stilleggen, dan ook meestal niet worden aangewend. Zulks betekent dat er opnieuw moet worden geverbaliseerd, waarna de lange weg der strafvervolging dient te herbeginnen. Wel kan er ook via de burgerlijke rechtbank, zoals hoger gezegd, worden geprocedeerd. Doch dit wil helemaal niet zeggen dat er vlugger een definitieve uitspraak, die afbraak beveelt, voorhanden zal zijn.
>
> Intussen kan de wetsovertreder rustig op zijn lauweren rusten en wordt de overheid en de eventuele burgerlijke partij voor schut gezet".

.../...

Uit die toelichting mag blijken dat de voorgestelde wetswijziging neerkomt op een inhoudelijke verruiming van het voordeel van het rechterlijke gewijsde, beperkt evenwel tot zaken van stedebouw en ruimtelijke ordening.

Het mag volstaan erop te wijzen dat naar luid van artikel 6, § 1, I, 1°, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, de stedebouw en de ruimtelijke ordening een gewestaangelegenheid zijn en dat, naar luid van artikel 10 van die bijzondere wet, de decreten rechtsbepalingen kunnen bevatten in aangelegenheden waarvoor de Raden, in dit geval de Gewestraden, niet bevoegd zijn, voor zover die bepalingen onontbeerlijk zijn voor de uitoefening van hun bevoegdheid.

Uit die beide bijzondere-wetsbepalingen volgt dat, het territoor van het voorlopig Brusselse Gewest terzijde gelaten, de nationale overheid de bevoegdheid mist om ter zake van stedebouw en ruimtelijke ordening normerend op te treden, tenzij men, wat dit voorstel betreft, ervan zou uitgaan dat de voorgestelde voorziening in haar procesrechtelijke aard bij bepaling niet onontbeerlijk zou zijn voor de uitoefening van de bedoelde Gewestbevoegdheid. Dat uitgangspunt lijkt evenwel bij de indiener van het wetsvoorstel niet voor te staan.

La proposition de loi tend à insérer dans les articles 65 et 67 de la loi du 29 mars 1962 organique de l'aménagement du territoire et de l'urbanisme une disposition aux termes de laquelle "le jugement du tribunal ordonnant la remise en état des lieux a un caractère exécutoire permanent, en un sens qu'il n'est pas requis de jugement nouveau en cas d'exécution ultérieure de travaux illégaux".

Selon les développements, la modification proposée trouve sa justification de fait dans un ensemble de circonstances défini comme suit :

> " ... lorsque le juge pénal ou civil a ordonné la démolition d'un bâtiment construit illégalement et que ce jugement a été exécuté d'office, il est fréquent qu'un nouveau bâtiment soit immédiatement reconstruit sans que l'autorisation requise ait été obtenue. Cette pratique illégale se rencontre principalement dans le secteur de la construction de bungalows, ceux-ci étant souvent constituées d'éléments préfabriqués qui peuvent être assemblés en un minimum de temps.
>
> Etant donné que la nouvelle construction peut être érigée en un temps très court, il est le plus souvent impossible d'appliquer l'article 68, alinéa 1er, de la loi précitée du 29 mars 1962; qui prévoit que les fonctionnaires et agents compétents peuvent ordonner l'interruption des travaux. Il faut par conséquent dresser un nouveau procès-verbal et recommencer ensuite la longue procédure des poursuites pénales. Certes, le contrevenant peut être actionné au civil, ainsi que nous l'avons noté plus haut, mais cela n'implique nullement que la décision définitive ordonnant la démolition sera prise plus rapidement.
>
> Il peut entre-temps se reposer tranquillement sur ses lauriers, tandis que les pouvoirs publics et la partie civile éventuelle en sont pour leur courte honte".

Il ressort de ces développements que la modification qu'il est proposé d'apporter à la loi revient à étendre, sur le plan du contenu, le bénéfice de la chose jugée, l'extension étant toutefois limitée aux affaires d'urbanisme et d'aménagement du territoire.

Il suffira de relever qu'aux termes de l'article 6, § ler, I, 1°, de la loi spéciale du 8 août 1980 de réformes institutionnelles, l'urbanisme et l'aménagement du territoire constituent une matière régionale et qu'aux termes de l'article 10 de la même loi spéciale les décrets peuvent porter des dispositions de droit relatives à des matières pour lesquelles les Conseils, en l'occurrence les Conseils régionaux, ne sont pas compétents, dans la mesure où ces dispositions sont indispensables à l'exercice de leur compétence.

Il résulte de ces deux dispositions de la loi spéciale que, sauf pour le territoire de la Région bruxelloise provisoire, l'autorité nationale n'est pas compétente pour établir des normes en matière d'urbanisme et d'aménagement du territoire, à moins de considérer, à propos de la présente proposition, qu'en raison de son caractère de droit judiciaire la mesure envisagée ne soit pas, par définition, indispensable à l'exercice de la compétence régionale visée. Il ne semble toutefois pas que l'auteur de la proposition parte de ce point de vue.

De kamer was samengesteld uit

de Heer : H. COREMANS, kamervoorzitter,
Monsieur : président de chambre,

de Heer : J. VERMEIRE,
Monsieur : staatsraden,
Mevrouw : S. VANDERHAEGEN, conseillers d'Etat,
Madame :

de Heren : F. DE KEMPENEER, assessoren van de
Messieurs : afdeling wetgeving,
G. SCHRANS, assesseurs de la
section de législation,

Mevrouw : L. BOMANS, toegevoegd griffier,
Madame : greffier assumé.

De overeenstemming tussen de Nederlandse en de Franse tekst werd nagezien onder toezicht van de H. H. COREMANS.

Het verslag werd uitgebracht door Mevr. J. DE KOSTER-MANNENS, eerste auditeur.

La chambre était composée de

La concordance entre la version néerlandaise et la version française a été vérifiée sous le contrôle de M. H. COREMANS.

Le rapport a été présenté par Mme J. DE KOSTER-MANNENS, premier auditeur.

DE GRIFFIER - LE GREFFIER, DE VOORZITTER - LE PRESIDENT,

L. BOMANS. H. COREMANS.